



โครงการนิทรรศการหมุนเวียน “ห้องสมุดพระปกเกล้า”

นิทรรศการหมุนเวียน “แรงบันดาลใจจากหนังสือทรงอ่าน”

หลักการและเหตุผล

หนังสือเป็นสื่อที่รวบรวมข้อมูลประเภทตัวอักษรและรูปภาพ การอ่านเป็นกระบวนการเรียนรู้ เป็นวิธีการได้มาซึ่งภาษา ความหมาย การสื่อสารและแบ่งปันสารสนเทศและความคิด อุบนิสัยรักการอ่านทำให้ผู้อ่านสามารถสังเคราะห์ข้อมูลและขัดเกลาตนเองได้เป็นอย่างดี หนังสือจึงเป็นดังกระจกบานหนึ่งที่สามารถสะท้อนตัวตนของผู้อ่านได้ (You are what you read)

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงใส่พระทัยในการอ่านเป็นอย่างยิ่ง อันจะเห็นได้จากหนังสือส่วนพระองค์จำนวนมาก ซึ่งมีกลุ่มหมวดหมู่ที่หลากหลายครอบคลุมหัวข้อเรื่องโดยกว้างทั้งบริบทสังคม ประวัติศาสตร์ ปรัชญา รัฐศาสตร์ เศรษฐกิจ เกษตร การต่างประเทศ การแพทย์ ศิลปะ และวรรณกรรม เป็นต้น รวมถึงหนังสือที่ทรงยังมีหลายภาษาทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาฝรั่งเศส อีกด้วย แสดงให้เห็นถึงพระอัจฉริยภาพ และพระวิริยะในการเรียนรู้ศาสตร์แขนงต่างๆอยู่เสมอ หนังสือส่วนพระองค์หลายเล่ม พระองค์ทรงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ครั้งยังดำรงพระอิสริยยศเป็นพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าประชาธิปกศักดิเดชน์ กรมขุนสุโขทัยธรรมราชา ดังปรากฏตราประทับในหนังสือบนป้ายบรรณลัทธิ (Bookplate) ซึ่งเป็นป้ายแสดงว่าเป็นหนังสือของพระองค์ พระนาม ประชาธิปก และพระปรมาภิไธยย่อ ป.ป.ร. หนังสือบางเล่มยังปรากฏตราประทับ วชิราวุธของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว และตราพระราชลัญจกรของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ว่าหนังสือนี้ได้ทรงอ่านสืบทอดกันมาหลายรัชสมัยแล้ว ในระหว่างที่ทรงครองราชย์อยู่นั้น จากพระราชกิจรายวันซึ่งมีการบันทึกไว้ ในวันที่ไม่มีพระราชกิจยามบ่ายจะทรงออกกำลังพระวรกายแล้วจึงทรงพักผ่อนและทรงหนังสือเล่ม ในวันธรรมดา เมื่อเสวยพระกระยาหารค่ำแล้ว ทรงหนังสือเล่ม ยกเว้นวันเสาร์และวันพฤหัสบดี การทรงหนังสือจำนวนมากและหลากหลายศาสตร์เช่นนี้เอง เป็นเหตุให้พระองค์ทรงมีพระราชวิสัยทัศน์ในการประกอบพระราชกรณียกิจต่างๆ อันเป็นคุณประโยชน์แก่ชาติบ้านเมืองมากมาย ทรงได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับความสำเร็จและความล้มเหลวของการปกครองระบอบประชาธิปไตยจากการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของต่างประเทศ ส่วนหนึ่งของวิธีการเรียนรู้ที่ทรงใช้ก็คือ การอ่านหนังสือประวัติศาสตร์ ซึ่งมีอยู่จำนวนมากในกลุ่มหนังสือส่วนพระองค์

พิพิธภัณฑฯ เห็นว่าหนังสือส่วนพระองค์ในพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว มีความน่าสนใจ จึงนำเสนอเรื่องราวผ่านการจัดนิทรรศการหมุนเวียนในหัวข้อเรื่อง “แรงบันดาลใจจากหนังสือทรงอ่าน” ด้วยสื่อและโบราณวัตถุอันทรงคุณค่า ได้แก่ หนังสือส่วนพระองค์คัดเลือกจากทุกประเภท เพื่อเสนอองค์ความรู้ และเรื่องราวเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ และแนวพระราชดำริจากหนังสือที่ทรง เพื่อเติมเต็มความรู้ ความเข้าใจ และกระตุ้นให้เกิดความซาบซึ้งในเรื่องราว พระราชประวัติ พระจริยาวัตร และพระราชกรณียกิจ อันเกี่ยวเนื่องกับพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหนังสือส่วนพระองค์ในพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว
2. เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

สถานที่จัดแสดง

พิพิธภัณฑฯพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

ระยะเวลาในการดำเนินงาน

14 มีนาคม 2561 – 30 มิถุนายน 2561